

si Vás dovoluje pozvat na výstavu
Školství na Těšínsku
Z českotěšínských školních lavic

Slavnostní zahájení výstavy 19. října 2010 v 17 h
 Výstava potrvá do 20. března 2011

Výstavní síň Muzea Těšínska v Českém Těšíně
 Pražská 3/14, 737 01 Český Těšín
 tel.: 558 761 221, e-mail: cesky_tesin@muzeumct.cz



	Otevřeno:	Vstupné:	
út – pá	9.00–12.30 h 13.00–17.00 h	Děti do 6 let Děti od 6 let do 15 let	zdarma 15 Kč
so	9.00–13.00 h	Studenti a důchodci	15 Kč
ne	13.00–17.00 h	Dospělí Rodinné vstupné	30 Kč 60 Kč

Členové Klubu Muzea Těšínska a držitelé průkazek ZTP, ZTP/P, ISIC, ITIC, IYTC, KPVU – 50% sleva.
 Pracovníci muzeí a galerií, členové AMG,
 ICOM, novináři, pedagogický doprovod a průvodce osoby s průkazem ZTP/P – vstup zdarma.

Škola nás provází coby žáčky nebo studenty řadu let a ve vzpomínkách pak celý život. Má nezastupitelný význam pro život každého člověka a celé společnosti. Formuje charakter, rozvíjí osobnost, utváří vztah k národu a úctu k tradicím.

Školství má na Těšínsku mnohasetleté kořeny, v nejstarším období je spojeno s církví. Náboženské smýšlení těšínských Piastovců a dalších držitelů Těšínského knížectví ovlivňovalo právě i školské vzdělávání. Zpráva o městské škole v Těšíně pochází již z roku 1331. Kolem poloviny 15. století bylo na Těšínsku na padesát farních škol, ve kterých vyučovali kantoři čtení a psaní (mimo jiné v Těšíně, Stonavě, Lutyni, Frýdku, Karviné, Skočově, Suché). Za vlády knížete Václava III. Adama (1524–1579) nastal rozhodující obrat Těšínska k luterství a prohloubil se zájem o školní vzdělávání. V roce 1568 vydal kníže Václav III. Adam (1524–1579) církevní řád, na jehož základě se užívalo při luterských liturgických obřadech a ve škole českého jazyka. Syn knížete, kníže Adam Václav (1574–1617), ovšem konvertoval roku 1609 ke katolicismu a zahájil rekatolizaci. V důsledku nelehké situace řada evangelíků opouštěla kraj, mezi jinými i těšínský rodák a učitel Jiří Třanovský (1592–1637).

Vzdělávání upadalo. Vliv církve na školství byl prolomen až v období tereziánských reforem ve druhé polovině 18. století. Dne 6. 12. 1774 byl schválen Všeobecný školní řád pro normální, hlavní a obecné školy v c. k. dědičných zemích (včetně Čech, Moravy a Slezska). Byla uzákoněna povinná školní docházka dětí od 6 do 12 let. Školství se stalo součástí státní organizace. Výraznou osobností školství v regionu byl v této době Leopold Jan Šeršník (1747–1814), který působil jako ředitel katolického gymnázia v Těšíně. Zřízením českého reálného gymnázia v roce 1909 v Orlové, Učitelského ústavu ve Slezské Ostravě a polského gymnázia v Orlové se rozšířily další možnosti vzdělávání v regionu. Před rokem 1920 poskytovaly vzdělání v Těšíně například Státní reálná škola s německým vyučovacím jazykem, Státní gymnázium s polským vyučovacím jazykem a Zemská rolnická škola v Chotěbuzi s německým vyučovacím jazykem.

Novým impulsem k zakládání škol a organizaci školství byl vznik samostatné Československé republiky v roce 1918 a města Český Těšín v roce 1920. Rozvíjelo se školství české, polské i německé. Bylo založeno České reformní reálné gymnázium Slezské Matice osvěty lidové v Českém Těšíně, Dvouletá veřejná Československá obchodní škola, Zemské odborná škola pro ženská povolání a další školy. Nedostatek školních objektů se řešil jejich urychlenou výstavbou. A proto již 1. července 1923 byl položen základní kámen dvou českých škol – obecné a měšťanské. O rok později – 28. října 1924 byla tato novostavba Masarykových škol slavnostně otevřena a současně byla odhalena socha prezidenta T. G. Masaryka. Dynamický rozvoj školství byl přerušena druhou světovou válkou. V současné době město Český Těšín skýtá rozsáhlé možnosti vzdělávání, ať už pro mládež, či dospělé.

Na výstavě jsou vystaveny dobové školní pomůcky, fotografie, učebnice, vysvědčení a další cenné a zajímavé materiály z řady škol regionu a interiér třídy z 20.–30. let minulého století. Zveme všechny na procházku staletými dějinami školství na Těšínsku.

Mgr. Kateřina Stenclá